Geweldige ekspansie van de Deense visserijbedrijvigheid

De Deense visserijbedrijvigheid kent op het huidig ogenblik de grootste expantie van alle overige Europese visserijstaten. De balans van het jaar 1963 geeft hiervan het meest sprekende bewijs: de aanvoeren bereikten een totaal cijfer van 805.000 ton voor een tegenwaarde van 468 miljoen Deense Kronen (3.276 miljoen Belg. frank), hetgeen neerkomt op een stijging naar hoeveelheid van 26.000 ton en naar waarde van 5.000.000 Deense Kronen, in vergelijking met het vorige jaar. Het is evenwel op het stuk van de uitvoer dat de meest merkwaardigge cijfers werden bereikt: de Denen voerden inderdaad gedurende 1963 niet minder dan 351.000 ton visprodukten uit voor een waarde van 625 miljoen Deense Kronen, hetgeen neerkomt op een stijging naar kwantiteit van 32.000 ton voor een waarde van 30 miljoen Kronen tegenover 1962.

Dit cijfer is des te merkwaardiger daar in verhouding gezien het aantal Deense vissers eerder gering is: in Denemarken zijn er inderdaad slechts 17.000 vissers en hiervan zijn er dan nog zowat 4.000 waarvan de visserijaktiviteit slechts een bijkomstig beroep is.

Het is evenwel bijzonder merkwaardig te kunnen konstateren dat deze zeer gunstige resultaten bekomen werden op een ogenblik dat men te Noorwegen een katastrofale inzinking van de visserijbedrijvigheid meemaakt. Wij zullen dus wel genoodzaakt zijn in een nabije toekomst onze opvatting enigszins te wijzigen en afleiden dat het thans Denemarken is en niet langer Noorwegen dat men met de meeste aandacht dient te volgen.

x x x

Hoe kan nu deze ontwikkeling van de Deense visserijbedrijvigheid uitgelegd worden? Hiervoor zijn heel zeker verscheidene oorzaken. Het komt ons voor dat men in de eerste plaats dient te overwegen dat Denemarken enigszins bevoordeligd is door haar ligging ten opzichte van de visserijgronden. De vangsten kunnen omzeggens in verse toestand aangevoerd worden, daar waar de overige Europese visserijvloten genoodzaakt zijn biezonder lange reizen te ondernemen teneinde de goede visserijgronden te bereiken? Hierdoor zijn zij evenwel verplicht grotere eenheden in de vaart te brengen, die noodzakelijkerwijze ook langere reizen doen. Dit heeft niet alleen hogere uitbatingskosten voor gevolg, maar tevens minder goede kwaliteit.

De Deense visserij-minister is evenwel van oordeel dat het sukses van de Deense visserijbedrijvigheid in de eerste plaats dient toegeschreven te worden aan het feit dat de Deense vissers trouw zijn gebleven aan hun kleinere treilers, waarop de verdienste berekend wordt naar gelang de opbrengst. De vissers die aldus hun juiste aandeel in de winst verkrijgen zijn vlugger genegen grotere inspanningen te leveren. De Deense vissers hadden tenandere voor 1963 een nog groter sukses in het vooruitzicht gesteld; de grootste oorzaak van deze ontgoocheling dient toegeschreven te worden aan de ontstellend lage prijs welke bekomen werd voor de haringvangsten.

De visserijminister heeft tenandere in 1963 gepoogd een betrekking van visserijafgevaardigde in te voeren, teneinde nieuwe afzetgebieden op te sporen. In zijn poging werd hij evenwel niet gesteund door de beroepslui, terwijl inzonderheid de uitvoerders niet te vinden waren voor zijn voorstel, omdat zij de mening waren toegedaan dat zij niet voldoende produktie zouden hebben om te verkopen.

De voornaamste opkopers van de Deense visprodukten zijn in orde van belangrijkheid de volgende staten: West-Duitsland, Groot-Brittannië, Zweden, Italië, Zwitserland, de Verenigde Staten van Amerika, Frankrijk, België, Nederland en Oost-Duitsland.

De uitvoeren kunnen als volgt onderverdeeld worden per kategorie:

— filets van platvis, kabeljauw en haring	26 %
— kabeljauw, platvis, tong vers of diepvries	16 %
— vismeel en visolie	13 %
— kwekerijforellen	10 %
— haring	
— haring (op uitzondering van visrepen)	13 %
— konserven	8 %
— paling	3 %
— zoutersprodukten	3 %
— kreeften en garnalen	2 %
— verse of diepvries zalm	2 %
— rog	1 %

Van de 805.000 ton gevangen visprodukten vertegenwoordigden de vis en schelpdieren 782.000 ton, de mosselen en zeesterren 15.000 ton en de kwekerijforellen 8.000 ton. De visvangsten kenden een stijging van 32.000 ton in vergelijking met het vorige jaar terwijl anderzijds de mosselproduktie een daling onderging van 6.000 ton. De produktiestijging van visprodukten mag in de eerste plaats toegeschreven worden aan het verhoogde rendement van de visserijgronden nabij Skagen: 49.000 ton meer dan het voorgaande jaar. Anderzijds dient evenwel volledigheidshalve bezegd dat de visserijbedrijvigheid ter hoogte van het Kattegat en Limfjord sterk daalden. Voor wat het eerste gebied betreft diende een daling van 5.000 ton genoteerd te worden.

De Deense vissers hebben in het afgelopen jaar in de vreemde voerhavens — meestal Groot-Brittannië en Zweden — 4.600 ton aangevoerd voor een tegenwaarde van 6,6 miljoen Deense Kronen, hetzij precies de helft van vorig jaar.

De vreemde vissersvaartuigen daarentegen (omzeggens allemaal Zweden) voerden rechtstreeks in de Deense aanvoerhavens 135.000 ton vis aan voor een waarde van 77 miljoen Kronen. Het gaat voornamelijk om haring en makreel welke gelost werden te Skagen en Hirtshals. In vergelijking met 1962 is dit cijfer gestegen met 28.000 ton voor wat de kwantiteit betreft maar gedaald voor wat de waarde betreft van 7 miljoen Kronen.

De produktie van 1963 kreeg de volgende bestemming:

— Uitvoer: 351.000 ton voor een waarde van 625 miljoen Kronen.
— Verbruik door de binnenlandse markt: 16 kg per hoofd en per jaar, ongeveer met een totaal van 75.000 ton.
— Produktie van visrepen: 40.000 ton platvis, 53.000 ton kabeljauw, 48.000 ton haring (tegenover 22.000 ton in 1962).
— Konserveninstellingen: 17.000 ton.
— Rokerijen: 6.500 ton, waarvan 2.300 ton haring en 2.400 ton makreel.
— Vismeel- en visoliefabrieken: 470.000 ton tegenover 453.000 ton in 1962 voor een produkt van 90.000 ton vismeel en 25.000 ton olie.

BEKOMEN PRIJZEN

De gemiddelde prijs voor alle gevangen vissoorten over het gehele jaar 1963 beloopt 51 öre (3,37 F) per kg.

De haring welke voor menselijk verbruik bestemd was bekwam een prijs van 53 öre tegenover 71 öre in 1962; de platvis kreeg 18 öre meer dan het voorgaande jaar; de prijs voor de kabeljauw steeg met 5 öre; daarentegen daalde de prijs voor de makreel van 2 öre, tot op 94 öre.

Voor de garnaal en de gewone kreeft werd een stijging genoteerd van respektievelijk 70 en 33 öre; daarentegen kreeg de diepzeekreeft 65 öre per kg minder dan in 1962. De vis welke voor industrieel verbruik bestemd was kreeg een gemiddelde prijs van 18 öre per kg.

RESULTATEN PER VISSOORT

De platvisvangsten ondergingen een stijging van 60.000 ton voor 'n waarde van 98 miljoen Kronen, hetzij naar waarde een stijging van 7.000.000 Kronen en naar hoeveelheid een verhoging van 3.000 ton in vergelijking met het voorgaande jaar.

De tongvangsten waren biezonder ontgoochelend gezien er slechts 600 ton gevangen werden voor een waarde van 4,5 miljoen Kronen, tegenover 2.000 ton voor 10 miljoen Kronen in 1962. Het is vooral op de Noordzeevisserijgronden dat deze visserij biezonder is tegengevallen, maar is eveneens van de Noordzee dat de 90 % van de Deense tongen gevangen werden. De kabeljauwvangsten bereikten 69.000 ton voor een waarde van 59 miljoen Kronen, hetzij een vermeerdering naar hoeveelheid van 6.000 ton en naar waarde van 8 miljoen Kronen.

De wijtingvangsten braken waarlijk alle voorgaande rekords: 55.000 ton, hetzij het dubbel van de vangsten tijdens het voorgaande jaar. De haringvangsten bereikten 259.000 ton voor een waarde van 72 miljoen Deense Kronen, hetgeen ongeveer neerkomt op hetzelfde resultaat als het voorgaande jaar. Nochtans was de produktie per visgrond nogal uiteenlopend: de daling op de Noordzee (25.000 ton); de Baltische Zee (3.000 ton); de Limfjord (3.000 ton). Daarentegen kenden de haringgronden van Skagerrak (25.000 ton) en Kattegat (8.000 ton) een stijging.

Vijf en zeventig procent van de haringvangsten gingen naar de vismeel- en visolieinstellingen. Ongeveer 14.000 ton haring werd meer verbruikt dan in 1962 voor menselijk verbruik, maar de vissers kregen ongeveer dezelfde opbrengst dan in het voorgaande jaar, hetzij 37 miljoen Kronen. De vangsten van brisling kennen een verdere daling: terwijl in 1962 nog 12.000 ton kon gevangen worden is de produktie voor 1963 gedaald tot 8.000 ton.

De makreelvangsten bereikten 'n produktie van 7.000 ton voor een waarde van 6 miljoen Kronen, hetzij ongeveer dezelfde cijfers met betrekking tot het voorgaande jaar.

De tonijnvangsten zijn omzeggens het vermelden niet waard, gezien er slechts 130 ton werd gevangen voor een waarde van 400.000 Kronen. Tenslotte voor wat de mosselproduktie betreft kan gezegd worden dat deze steeg van 10.000 in 1962 tot 14.000 ton in 1963. Deze vermeerdering mag hoofdzakelijk toegeschreven worden aan de lange periode waarin de Limfjord met ijs was bedekt.

DE VISSERSVLOOT

De waarde van de Deense vissersvloot wordt geraamd op 434 miljoen Kronen. In 1963 werden 28 eenheden verkocht voor de sloping. Daarentegen werden niet minder dan 83 nieuwe eenheden met een gezamenlijke bruto-tonnage van 2.030 ton geleverd. Zoals men hieruit kan afleiden zijn het hoofdzakelijk kleine kustvissersvaartuigen waarvan de bruto-tonnage schommelt rondom de 20 ton. Tevens dient vermeld dat slechts vier eenheden hiervan in staal werden gebouwd.

Het aantal beroepsvissers beliep in 1963 13.280 ton, hetzij 400 minder dan in 1962. Het aantal gelegenheidsvissers voor wie de visserij slechts een bijkomend beroep is, beliep in 1963 in het totaal 4.370, hetgeen neerkomt op een stijging van 30 man tegenover 1962.

Studies in verband met de rentabiliteit in de verschillende visserijcentra werden ondernomen, en hieruit kon afgeleid worden dat deze een uitgesproken stijging vertonen; voor Skagerak bedraagt dit 9,7 % tegenover 6 %; voor Thyboroan 9,1 %; 10 % te Samsö tegenover 5 %; 8 % te Bornholm tegenover 7 %.

Dit overzicht van de Deense visserijbedrijvigheid in het voorbije jaar. — B